

Zřícenina hradu Zvířetice

Kraj: Středočeský

Okres: Mladá Boleslav

GPS souřadnice: 50.468128N, 14.915866E

Adresa URL: www.zviretice.cz/zviretice/hrad-zdislava

Zvířetice jsou rozsáhlá zřícenina hradu přestavěného na renesanční zámek nad vesnicí Podhradí asi 2 km jihozápadně od města Bakov nad Jizerou. Od roku 1958 je zřícenina chráněna jako kulturní památka ČR.

Již před rokem 1287 se v místech současných zřícenin vypínala gotická pevnost dvou věží – mocný hrad Zdislava z Lemberka, syna samotné legendami opředené léčitelky svaté Zdislavy. Zdislav i jeho četní potomci se psali zprvu z Lemberka, později jako páni ze Zvířetic. Po pánech ze Zvířetic a nedlouhém vlastnictví Václava Sezimy z Ústí se hradu roku 1528 ujali Vartenberkové a postupně jej přestavěli na renesanční sídlo – zámek. Zámek Zvířetice, obklopen zahradami a vinicemi, tvořil uzavřený komplex palácových křídel, spojených vnitřními chodbami a arkádovými ochozy po celém obvodu. Za Ferdinanda z Valdštejna byla roku 1653 vystavěna barokní kaple v severovýchodním nároží, která byla završením stavebního vývoje zámku.

Již ve druhé půli 17. století však zámek přestal být sídlem vrchnosti a stal se pouze správním střediskem panství, v němž se nacházely kanceláře a byty úředníků. V roce 1693 vyhořel po zásahu bleskem, byl však ještě opraven; definitivní zkázu přinesl požár po dalším zásahu bleskem roku 1720 a od té doby Zvířetice pustly a stávají se zdrojem stavebního kamene pro obyvatele okolních vsí. Ještě na kresbě a fotografii Karla Hynka Máchy z konce 19. století můžeme vidět celou hradní věž. Její část se zřítila na přelomu 19. a 20. století. Ve 30. letech byla Klubem českých turistů přeměněna v rozhlednu. Později se zříceniny ujalo původně svazácké hnutí Brontosaurus (letní tábory dobrovolníků) a došlo k jeho zakonzervování a menším opravám.

V předhradí se dochovaly pouze terénní relikt staveb a budova renesanční sladovny. Z paláce, který stál nad řekou na jižní straně, se dochovaly valeně klenuté místnosti přízemí. Budova podél západní zdi je pozdně gotického původu a zástavba na čelní straně vznikla v období renesance.

Od roku 2007 je památka v majetku Města Bakova nad Jizerou a začíná její postupná obnova. Postaven byl i nový most do nádvoří a nové vnější schodiště na věž. Na začátku roku 2015 byl dokončen ambiciózní projekt Zvířetice 3D, který představuje virtuální rekonstrukci zámku Zvířetice v předpokládané podobě z roku 1683, tedy v dobách jeho největší slávy. Rekonstrukci v podobě virtuálního 3D modelu doplňuje i velký fyzický model zámku.

V okolí infocentra a parkoviště byla instalována nová informační stezka se sedmi zastaveními vedoucí k zámku.

Prohlídkové okruhy:

I. MALÝ (ZÁKLADNÍ) PROHLÍDKOVÝ OKRUH – Budova TIC Zvířetice (květen – říjen), AV

Dokument, Zvířetice 3D, expozice s výstavou rytin a fyzický model zámku

II. VELKÝ PROHLÍDKOVÝ OKRUH – Budova TIC Zvířetice + zřícenina Zvířetice (červenec – srpen + na objednávku již od května), vše jako malý okruh + 3D prohlídka zříceniny s průvodcem

